

Stora historiepriset 2022

Stora historiepriset är Sveriges största pris i historia och historieförmedling och delas årligen ut av Sörmlands museum och Nyköpings kommun. I år tilldelas priset Sven-Eric Liedman, professor emeritus i idé- och lärdomshistoria vid Göteborgs universitet. Juryns motivering lyder:

Sven-Eric Liedman disputerade 1966 i idé- och lärdomshistoria vid Göteborgs universitet på en avhandling om det organiska livet i tysk idédebatt 1795–1845. Sex år senare publicerade han *Från Platon till Lenin: De politiska idéernas historia*, en lärobok för universiteten om de stora politiska tänkarna i Europas och västvärldens historia. Boken är ett standardverk som har lästs och nöts av generationer av studenter. Liedman har reviderat och uppdaterat boken genom åren och det sista ledet i titeln ändras för varje ny utgåva. Den senaste upplagan, den femtonde, med titeln *Från Platon till demokratins kris*, utkom 2020.

Som forskare har Liedman en betydande spännvidd, och som få andra kombinerar han vetenskaplig skicklighet med stilistisk konstfärdighet. Många av hans böcker läses och uppskattas av såväl universitetslärare och studenter som en bred historieintresserad allmänhet. Bland hans rika produktion märks bland annat *Motsatsernas spel: Friedrich Engels filosofi och 1800-talets vetenskaper* (2 vol., 1977), *Den synliga handen: Anders Berch och ekonomiämnena vid 1700-talets svenska universitet* (1986), *Att förändra världen – men med måtta: Det svenska 1800-talet speglat i C. A. Agardhs och C. J. Boströms liv* (1991), *I skuggan av framtiden: Modernitetens idéhistoria* (1997), *Att se sig själva i andra: Om solidaritet* (1999), *Ett oändligt äventyr: Om människans kunskaper* (2001), *Stenarna i själen: Form och materia från antiken till idag* (2006) och *Karl Marx: En biografi* (2015).

Liedman är inte bara verksam som lärare, forskare och folkbildare utan har också ett starkt samhällsengagemang. Han är en flitig jour-

nalist, översättare, föredragshållare, essäist, twittrare och debattör i media. Under sin långa karriär har han otaliga gånger visat på den potential som historisk forskning och historiska perspektiv har att berika samtida debatter. *Hets! En bok om skolan* (2011) fick exempelvis stort genomslag i 2010-talets skoldebatt och har fortfarande hög aktualitet.

Sven-Eric Liedman har en ovanlig förmåga att kombinera intellektuellt djup med tillgänglighet. I sina texter och föredrag stimulerar han sina läsare och lyssnare till kreativitet, reflektion och kritiskt tänkande. Allt detta återspeglar också Liedmans verksamhet som forskare och folkbildare under mer än ett halvt sekel.

Stora historiepriset delas ut till "historiker eller annan som, utan att göra avkall på fackmässig korrekthet, lyckats föra ut historiska kunskaper och forskningsresultat i en vidare krets så att intresset för ämnet ökat". Prissumman uppgår till 100 000 kronor.

Jury 2022 har bestått av ordförande professor Stefan Amirell, historiker vid Linnéuniversitetet och fram till maj 2022 tillika ordförande för Svenska Historiska Föreningen, fil. dr Linda Andersson Burnett, idé- och lärdoms historiker vid Uppsala universitet, professor Maria Sjöberg, historiker vid Göteborgs universitet och professor Ida Östenberg, antikvetare vid Göteborgs universitet. Priset delas ut vid en officiell ceremoni i Nyköping i september 2022.

STEFAN AMIRELL